

En voordat
men, moeten
der „honden“
oorden of deze
selijk is.

zijn noemt niet
sondaar zonder
n oordeel, dat
voor geen en-
lification is dus
h e e l b e-
kkigen, de on-
Schriften wel
st. En de com-
arm „honden“
ardnekkige en
het moge-
eerd, doch

Schriften le-
te parallel die
ijn dus de sy-
e men ernstig
ten te verkrij-
? Dan vraagt
en bepalen? a
roep tot be-
l dus, die on-
e ernstige ver-
gelijk iemand,
rijik openbaar
en poging ter
iond“ noemen.
e vruchteloze
is; doch te-
w. — wie het
olgde, begrijpt
nen, dat e-
t recht
van definitief
gesproken kan
onden“ te
dt. 7:6. WIJ
DA AF!!

emuleering der
e bleken is,
telijkheid voor
n, aanwezig is.
onder „geble-
men ginds on-
eculeeren, ver-
pessimistisch
hebben wij
da hand“. Vor-
ken, aldus de

atgaan, dat de
l van een toe-
n“. M.a.w. wij
te bij de syno-
kan best zijn,
inds geen ver-
ing niets meer
rgen: laten we
geeft toch alle-
kweszie zuiver.
een parti-
men onder ons
inds en op
n daar; want
et individuele
n contact met
moeten we ons
die iemand bij
it, doch met
l bespro-
n is, aanwezig

commissie nóg
latie over een
ing dienden te
Gods hand la-
het voorbeeld
n s g k w e s-
durfde spreken
n zijn hart was
f h e i d“. En
ontrouwe „bro-
it liet de „honde-
it ze te behou-
ord ook bij te-
geopende deur
iding, aldus de
Zelfs al zouden
toeten spreken,
n met „groot-
ud. Dan zullen
bidden, en bij
v i j z i j n h e t
s z e i n d i t
onden“ spreekt,
eda moeten we
d hen, die ons
ade om een ge-
zich daarin ge-

De volgende week gaan we zien, wat Zwolle van deze passage van het rapport maakte, en op welke wijze prof. Ridderbos Zwolle daarin verdedigt.

B. HOLWERDA.

DE ZWARTE LIJST.

In een vorig artikel (zie no. 41 van ons blad, 19 Juli 1947) schreef ik: „Het zou mij niet verwonderen, wanneer nog een aanvullende lijst zou moeten volgen“.

Die verwachting is al vervuld. Verschillende bijzonderheden over afhoudingen van het Avondmaal in den kerkstrijd der laatste jaren werden mij meegedeeld. Ik zal ze hieronder vermelden, maar voeg er weer aan toe: er is op dit gebied nog meer gebeurd. We publiceren alleen vaststaande en nauwkeurig omschreven misdaden in de tuchtpraktijk.

Een eerste aanvulling moet ik geven op wat vroeger is meegedeeld uit Sappemeer. Behalve de reeds genoemde zijn daar ook nog anderen van de tafel des Heeren geweerd (het totale aantal moet worden gesteld op 12). Daarbij moet het volgende worden vermeld: in de week vóór den Avondmaalszondag ontving de kerkeraad een Acte van Vrijmaking, ondertekend door meerdere gemeenteleden. Dezen hielden in die week op twee avonden een onderlinge bijeenkomst. De kerkeraad concludeerde daaruit, dat er geen behoorlijke mogelijkheid meer was voor een samenspreking en schreef toen het volgende (ik citeer uit een brief, gericht aan br. en zr. H.H. Verlinde—Bestebreurtje):

„In de door U ondertekende en ingediende acte leest de kerkeraad, dat U in beginsel breken wilt met de Gereformeerde Kerk. Dat blijkt onder meer uit de laatste alinea van Uw schrijven, waarin U de bede tot den kerkeraad richt, dat hij door afwerping van het door U genoemde synodaal-hierarchische juk, het U mogelijk make onder zijn opzicht U te blijven stellen. Wanneer de kerkeraad aan deze bede geen gehoor geeft, zou dat beteeke- nen, dat het U niet mogelijk was U nog onder zijn opzicht te blijven stellen, wat in feite beteekeent een U onttrekken aan de gemeenschap der kerk.

De kerkeraad hoopt, dat dit Uw bedoeling niet is, en wenscht alsnog een samenspreking met U daarover te kunnen houden.

Nu dat deze week niet meer mogelijk is, ziet de kerkeraad tot zijn droefheid zich genoodzaakt U in deze omstandigheden den toegang tot het Heilig Avondmaal te ontfagen.

Wij hopen, dat de nadere samenspreking daartoe leiden zal, dat U U blijft stellen onder en onderwerpen aan het opzicht en de tucht van den kerkeraad, in gemeenschap met het geheele kerkverband.

Wie de Acte van Vrijmaking goed leest, en dan dezen brief er naast legt, kan niet anders dan verontwaardigd zijn over deze meer-dan-synodale methode van „tuchttoefening“. Of is dat niet ergerlijk? De kerkeraad leest eerst enkele conclusies uit de Acte bijeen (of ze juist zijn is nog de vraag), maar verklaart zelf tegelijk: we hopen, dat dit uw bedoeling niet is (met andere woorden: het kan wezen, dat wij ons in uw bedoeling vergissen); maar we ontfagen u toch alvast bij voorbaat het Heilig Avondmaal! Ja, die ongereformeerde methode herinnert men zich ook nog wel uit Amsterdam: daar werd de afhouding uitdrukkelijk toegepast als „voor-censuur“... een waardige tegenhanger van dat geval in Den Haag—West, waar de tucht werd ingesteld met terugwerkende kracht! Zoekt u nóg naar teekenen van kerkbederf?

Een ander staaltje kunnen we vermelden uit Winsum-Obergum. Daar richtten enkele bezwaarden zich tot den kerkeraad met het verzoek om voorlichting door een bezwaarden predikant. Dit werd geweigerd: 1e. ze moesten voorlichting zoeken bij hun eigen predikant; 2e. de kerkeraad achtte het in strijd met de ambtelijke trouw, mee te werken aan voorlichting, die in strijd was met de waarheid; en 3e. een dergelijk verzoek beteekeent muiterij tegen kerkelijke regeringen!

De bezwaarden zonden toen een verklaring van gevoelens aan den kerkeraad, terwijl zij hun verzoek herhaalden. Uit hun brief haal ik enkele zinnen aan:

„Wij willen hierbij nog opmerken, dat U in brieven zonder eenig nader bewijs zegt, dat de voorlichting, die wij zoeken naar Uw oordeel indruischt tegen de waarheid. Dit is onbewezen beschuldigen en onverhoord oordeelen. Ook zegt U, dat die voorlichting in de hand werkt een breuk onder het volk des Heeren. Dit zou zoo zijn als inderdaad Uw eerste stelling waar was — dat die voorlichting indruischt tegen de waarheid — hetgeen wij op Uw gezag, zonder bewijs, zoo maar niet gelooven kunnen.....

Uw beschuldiging, dat wij voorlichting zouden zoeken bij hen, die zich schuldig maken aan scheurmakerij en laster, wijzen wij van de hand, daar die voorlichters net als wij niets anders willen dan buigen voor dat Woord, en voor dat Woord alleen!...

Wij hebben beloofd, dat wij in de belijdenis van de waarachtige en volkomene leer der zaligheid, zooals die geleerd werd in de christelijke kerk waar wij belijdenis aflegden, door Gods genade standvastig zullen blijven in leven en in sterven... Nog verklaren wij van harte, dat wij de leer, welke in het Oude en Nieuwe Testament en in de artikelen des christelijken geloofs begrepen is, van harte liefhebben. En daarom hebben wij juist bezwaar

VII.

tegen de Synodale leeruitspraken, omdat deze o.i. daar niet mee overeenkomen.“

De bezwaarden hadden geen leetuur verspreid, en ook niet op één of andere manier als groep in de gemeente gewerkt. Ze hadden slechts met elkaar over de kwesties gesproken (eenmaal in 't bijzijn van een vrijgemaakt predikant). Maar de kerkeraad achtte hun schrijven voldoende om tot tuchttoefening over te gaan. In een uitvoerig stuk (we gebruiken hier den brief, geadresseerd aan zr. R. Huitzing) d.d. 7 Juli 1945) werd dit meegedeeld. We lezen daarin o.a. het volgende:

„Bij uw openbare belijdenis hebt u beloofd, u te zullen onderwerpen aan de kerkelijke vermaning en tucht, indien ge u kwaamt te misgaan en als u ernstig de formulieren van bevestiging van dienaren des Woords en van de ouderlingen naleest, dan zult ge onder den indruk moeten komen van de macht, waarmee van 's Heeren wege de ambtsdragers zijn bekleed.

Krachtens dat gezag willen wij u bij dezen ernstig vermanen niet langer als groep actie te voeren, daarbij leiding aanvaardend van hen, die de kerk, waarvan ook gij lid zijt, bestrijden...“

Mocht u onverhoopt naar de vermaning van den kerkeraad, om op te houden met het als groep vergaderen en actie voeren, waartoe wij u bij dezen nog eens ernstig manen, niet willen luisteren, dan blijkt daaruit, hoezeer ge volhardt in de zonde van muiterij in de kerk en dan zal de kerkeraad, hoezeer het hem ook leed doet, u niet kunnen toelaten tot het Heilig Avondmaal. Niet, omdat wij u niet gaarne aan het Avondmaal zien deelnemen, maar doordat u zelf de beoefening van de gemeenschap der geloovigen verstoort.

Wij hopen, dat u naar dit ernstig vermaan zult willen luisteren. Vraagt u ernstig en biddend af, wat in dezen de weg des Heeren is en laat Satan u niet van den weg der zelfverloochening afhouden“....

Wie zoiets aandachtig leest, heeft een afdoend antwoord op de vaak gehoorde bewering, dat het in dezen kerkstrijd om heel iets anders gaat dan in worstelingen als Reformatie, Afscheiding en Doleantie. Want hier is het weer klaar als de dag: het gaat om de waarheid bovenal, om de bescherming en bevrijding van het ambt der geloovigen uit de tyrannieke overheersching en verblindende van menschen, die alleen voor zich het recht tot voorlichting opelschen (echt Rooms!) door zich te beroepen op hun ambtelijke waardigheid.

We besluiten met de vermelding van het gebeurde te Middelburg. Eerst werd daar zr. Olthoff—De Jonge van de Avondmaalsgemeenschap uitgesloten, nadat zij in een brief aan den kerkeraad feitelijk niets anders gedaan had dan het verval der kerk te teekenen met letterlijke uitspraken uit een brochure van prof. Greijdanus. Daarna werd br. G. Venhuizen onder censuur gesteld, toen hij in een geschrift aan de gemeente uitvoerig rekenschap gaf van zijn bezwaren tegen de leer- en tuchtpraktijk van de laatstgehoorden synodes. Als reden werd opgegeven, dat hij indertijd aan den kerkeraad beloofd had, „nimmer meer te publiceren“. Br. Venhuizen verdedigde zich voor den kerkeraad door er op te wijzen ('t was toen April 1945), dat hij in Sept. 1944 op verzoek van den kerkeraad beloofd had, in de eerstkomende 14 dagen niets te publiceren, maar dat hem verder van een afgelegde belofte niets bekend was. Tot zijn verbazing hoorde hij toen, dat in de notulen stond geschreven: „Broeder G. Venhuizen belooft zich van dergelijke publicaties te onthouden“. Hem werd gevraagd waarom hij tegen zijn belofte in tot publicatie was overgegaan. Op zijn verzoek kreeg hij eerst 5 minuten om zich te verdedigen tegen de willekeur in zijn behandeling; maar al spoedig werd hem het woord ontnomen, en kon hij heengaan. Naderhand hoorde hij niets meer van den kerkeraad; zijn censuur bleef dus gehandhaafd.

Voor wij eindigen, nog een voorbeeld van sacramentsverkrachting uit later tijd: enkele dagen nadat de Vervangingsformule gepubliceerd was. Het gebeurde te Oude Bildt zijl. Br. D. Krol schreef daar aan den kerkeraad:

„Als ondergetekende meent niet te kunnen weten uit Gods Woord, dat zijn kind deelt in de wederbarende werking van de Heilige Geest, en zich dus niet kan conformeren aan de uitspraak, dat hij ze als zodanig moet beschouwen en behandelen (zie nieuwe verklaring sub 3) wordt zijn kind dan door Uw raad tot de H. Doop toegelaten, als ondergetekende daarbij de eis stelt, dat officieel aan de gemeente wordt meegedeeld, dat hij zijn kind alleen kan laten dopen als hij niet gebonden is aan de leerbesluiten '42—'46 (?). Hij meent deze eis te moeten stellen, omdat anders in de huidige situatie de gemeente niet weet welke inhoud het jawoord bij de doop heeft en zonder meer moet aannemen, dat met „de voorzeide leer“ bedoeld is ook de leer van '42—'46.“

Het gevraagde schriftelijke antwoord kreeg br. Krol niet. Op een kerkeraadsvergadering werd hem meegedeeld, dat zijn voorwaarde niet kon worden aanvaard; maar toch drong men er bij hem op aan, zijn kind te laten dopen. Als de gemeente het maar niet wist, dan was alles in orde... L. DOEKES.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

VALSCHE EN WARE PROFETIE TEN AANZIEN VAN DE REVOLUTIE IN INDIE.

Zijn we ons wel bewust, dat in onze dagen een geestelijke worsteling op en neer golft, zoo diep gaande, zoo alles omvattend, als misschien in geen eeuwen het geval is geweest?

Het gaat in Christus' kerk om de vraag: zal de kerk werkelijk kerk zijn? Is ze de vergadering der geloovigen, welke Jezus Christus door zijn Geest en het in den bijbel volstrekt betrouwbaar en ons direct in dezen tijd aansprekende woord vergadert? Een vergadering waarin niemand dan Christus en niets dan zijn woord gezag heeft? Een vergadering van Jezus Christus waarin hij de vergeving der zonden en het eeuwige leven schenken wil, zóó dat buiten haar geen zaligheid is?

En 't gaat ook in den Staat en ten opzichte van de Overheid om de eerste en de laatste vragen! Misschien zijn de politieke vragen nog nooit zoo centraal, zoo concreet en zoo acuut gesteld als thans. Regeert de Overheid, als door God gestelde macht, inderdaad bij de gratie Gods? Moeten we haar gehoorzamen om Gods wil? Heeft de overheid, waar God haar ook plaatste, inderdaad, het koste wat het koste, recht en gerechtigheid te oefenen, de goeden te beschermen en de boosdoeners te bestraffen?

Om deze vragen gaat het ook ten principale in de Indische kwestie.

En de ontzetting van onzen tijd is, dat de kanker der Revolutie niet alleen een groot deel van het nederlandsche volk, maar óók hen die zich Christenen noemen, heeft aangegrepen! Het is een symptoom van de geestelijke ontworteling, het gemis aan eenvoud, Schriftuurlijk geloof, waar we overal op stuiten en op leven en dood tegen strijden moeten.

Als een huiveringwekkende openbaring van deze vergiftiging door de Revolutie, publiceren we het volgende stuk, dat gedateerd is 1 Augustus 1947. Dat wil zeggen: op den dag waarop de politionele actie in Indië reeds 10 dagen met grooten zegen voor land en volk werd doorgevoerd.

We nemen dit stuk in extenso op, want we mogen het nooit vergeten.

Met den geest, die uit dit stuk spreekt, hebben we dagelijks te doen. Hij is het groote gevaar voor Christus' kerk, en dus ook voor de volken en de wereld, en zal dat al meer worden.

Hier volgt het:

„De ondergetekenden, werkers in, dan wel zich nauw verbonden wetend met de arbeid van Kerk en Zending geven uiting aan hun diepe bezorgdheid over de huidige ontwikkeling in Indonesië.

Het gewapend conflict, hetwelk van Nederlandse en Nederlands-Indische zijde is en wordt aangeduid als „Politieel ontdrennen ter verzekering van recht en veiligheid“. Talloze Indonesiërs, in en buiten de Republiek, waaronder ook vele Christenen, beschouwen en voelen het echter met nog groter beslisselijkheid als een „koloniale oorlog“.

Eenzijds stellen wij er prijs op te verklaaren, door-drongen te zijn van de grote moeilijkheden, waarvoor de Nederlandse (N.I.) Regering zich zag geplaatst, toen zij trachtte langs vreedzame weg tot een aanvaardbare overeenstemming te geraken. Wij zijn ervan overtuigd, dat onwil, onmacht en onware propaganda in de Republiek Indonesia mede aanleiding zijn geweest tot het ontstaan van dit conflict.

Anderzijds aanzelen wij echter evenmin om met de meeste nadruk van het Nederlandse volk begrip te elsen voor de verklaarbaarheid der wetteling van de Regering der Republiek Indonesia om onvoorwaardelijk over te gaan tot aanvaarding en uitvoering van de Linggadjati-overeenkomst, welke wetteling tenslotte geleid heeft tot gedeeltelijke afwijzing van de door de Nederlandse (N.I.) Regering ultimatief gedane voorstellen en tot het gewapend conflict. Door te vele Nederlanders wordt namelijk nog altijd — ten dele bewust, ten dele ook onbewust — gehoopt op een gestreefd naar een staatsrechtelijke structuur, welke naar het uiterlijk aan de vrijheids- en zelfstandigheidsdrang bevrediging zou schenken, maar naar het innerlijk nog zoveel mogelijk gelijkenis zou vertonen met de orde en de verhoudingen van voor de oorlog. Zij zijn daardoor niet in staat om, waarlijk uit beginsel en van harte, mede te werken aan en te strijden voor de totstandkoming van een vrij Indonesië, dat zich uit eigen kracht zou kunnen ontwikkelen tot een welvarende en soevereine rechtsstaat, in ware vrijwilligheid samenwerkende en verbonden met Nederland.

Wij gevoelen deze stand van zaken als een schuld van het Nederlandse volk, en dit niet in de laatste plaats als een schuld van ons, Nederlandse Christenen, uit wier midden dag aan dag geluiden en acties voortkomen, welke, naar onze diepe overtuiging, blijken geven van een zodanig gebrek aan begrip voor omvang en diepte der wijzigingen in de verhoudingen tussen Oost en West, dat zij — ongetwijfeld ten dele onbedoeld, maar even zeker ten dele wel bedoeld — welkome steun betekenen voor de sterke tendenzen tot zo volledige mogelijke terugkeer der vooroorlogse overheersende positie van Nederland en Nederlanders in Indonesië.

Wij zijn overtuigd, dat de woordvoerders en aanhangers der hier aangewezen strevingen, wel verre van de werkelijkheid van hun doelstelling te bevorderen, juist een duurzaam samengaan en een duurzame samenwerking van Nederland en Indonesië dreigen onmogelijk te maken.

Gezien tegen deze achtergrond, welke hier uiteraard slechts zeer kort en onvolledig kon worden aangeduid, gevoelen wij ons ernstig verontrust over de gevolgen van de op 21 Juli ingezette „militaire actie“.

Wij zijn zeer bevreesd, dat dit gewapend conflict een blijvende verwijdering tusschen het Nederlandse volk en een belangrijk deel der Indonesische bevolking ten gevolge zal hebben. En met name ook de meest constructieve groepen en leiders in de Republiek Indonesia, die de voor een nieuwe staat volstrekt onmisbare kracht en beweging ten goede vertegenwoordigen, voor altijd van Nederland doen vervreemden.

Ook wij zijn overtuigd, dat een duurzaam samengaan van Nederland en Indonesië niet alleen voor Nederland, maar niet minder ook voor Indonesië het meest heilzaam zou zijn. Maar dan een samengaan van gans nieuwe structuur, welke er ten volle van uitgaat, dat — zoals in de Koninklijke rede van 1942 is vastgelegd — „geen politieke eenheid of verbondenheid op de duur kunnen blijven bestaan, die niet gedragen worden door de vrijwillige aanvaarding en trouw van de overgrote meerderheid der burgerij“.

Wij zijn verontrust door de twijfel, of langs de thans ingeslagen weg nog ooit een oplossing mogelijk is, welke van Nederlandse zijde bepaald wordt, niet door een noodgedwongen bereidheid tot het „geven“ van een zekere vorm van zelfstandigheid, maar door de oprechte en onvoorwaardelijke erkenning van het recht van Indonesië op werkelijke zelfstandigheid. Anders zouden, behalve de daemonische krachten, ook de dynamische krachten, welke beide aanwezig zijn in de Republiek Indonesia, onderdrukt en verdrongen worden.

Wij zijn verontrust ook omdat wij met vrees menen op te merken, hoe door deze militaire actie, nog sterker dan tevoren, de verwerpelijke motieven van macht en materiële belang een kans krijgen om zich te vermannen in het gewaad van de deugd en als zodanig een misleidend monsterverbond trachten aan te gaan met de oprechte wens om de verhouding tusschen Nederland en Indonesië te grondvesten op waarheid, gerechtigheid en naastenliefde. Een Nederlandse politiek van zelfhandhaving met alle middelen zal onherroepelijk leiden tot spoedig liquidatie van alle samengaan van Nederland en Indonesië.

Met allen, die naar Christus willen horen, weten wij ons te staan in de onontkoombare solidariteit van zonde en schuld. Weten wij ons gesteld voor de vraag of wij, ook ten aanzien van de benauwende ernst der politieke verhouding tusschen Nederland en Indonesië, bereid zijn: te vergeven, daar Christus ons genade bewezen heeft; lief te hebben, daar Hij Zich voor ons gegeven heeft; ons te verdoemen, daar Hij Zichzelf voor ons heeft vernederd; te dienen, daar Hij onder ons is geweest als Een, Die dient.

Wij weten, dat ons land en volk en ieder van ons persoonlijk staan en zullen staan in het oordeel van God, verantwoordelijk voor elk onzer gedachten, woorden en daden, ook ten aanzien van Indonesië, dat God immers voor ons tot een toetssteen heeft gemaakt — en dat wij in dat oordeel niet kunnen bestaan.

Daarom bidden wij Hem en roepen wij op tot gebed om Zijn ontferming over ons land en volk en over Indonesië; om wijsheid voor allen, die op verantwoordelijke plaatsen gesteld zijn, hetzij in Nederland, hetzij in Indonesië: opdat Hij ons vergeve de schuld, die wij dragen door aan Hem voorbij te gaan; Hij ons bevrijde van de nationale en persoonlijke zonden van dogmatisme en hoogmoed, van eigengerechtigheid en materialisme, en Hij ons de weg wil wijzen door Zijn Woord en Geest om, in een nieuwe gehoorzaamheid aan Hem, ernst te maken met hetgeen Hij van ons vraagt op alle terreinen des levens, ook in de benauwende vraagstukken van de verhouding tusschen de volkeren van Nederland en Indonesië.

Daarom ook roepen wij alle Nederlanders — en wel in de eerste plaats hen, die met ons geloven in Jezus Christus als Heer van Kerk en Wereld — op om nu, zonder verder uitstel of vertraging, te bewerken:

dat het namens hen ten aanzien van Indonesië gevoerde beleid wordt bepaald — niet door het egoïsme, het opportunisme of de daemonie, welke ook het politieke spel in Nederland ten dezen maar al te weinig vreemd zijn — maar door een volstrekt oprecht streven naar verwezenlijking van waarheid, gerechtigheid en naastenliefde.

Alleen bij een aldus bepaald, in de harten der verantwoordelijke Nederlanders veranderd, streven kan zinvol — en moet dan ook onverwijd — worden overgegaan tot hervatting der besprekingen met de Regering der Republiek Indonesia, want alleen aldus zal deze in politieke vrijheid kunnen optreden. Dan mogen wij bidden, dat het overleg alsnog moge leiden ook tot een duurzaam samengaan van Nederland en Indonesië, beider volkeren ten goede.

W.G. + Dr F. L. BAKKER.
Jhr Dr H. H. VAN BELJMA.
Ds B. J. BOLAND.
Dr M. H. BOLKESTEIN.
+ Dr VAN DER MEULEN.
Mr M. DE NIET GZ.
Ds G. W. OBERMAN.
+ Ds A. POS.
Prof. Dr POSTHUMUS.
Dr A. J. RASKER.
+ Dra. G. SCHUIL.
Dr J. A. VERDOORN.
+ Ds J. M. VLIJM.
Dr M. VAN DER VOET."

Met innigen dank aan God kunnen we mededeelen, dat Hij ook in Indië getrouwe belijders verwaardigd heeft, om te midden van dezen afval zijn Woord op te heffen.

Een groep geloovigen heeft tegenover de valsche profetie van het boven geciteerde stuk het volgende profetische getuigenis laten uitgaan:

„HET GEWAPEND CONFLICT IN INDONESIË. WEERLEGGING EN GETUIGENIS.“

De „Verklaring en Oproep“, d.d. 1 Augustus 1947 geteekend door een 14-tal vooraanstaande personen, welke zich kwalificeren als „werkers in de arbeid van Kerk en

Zending“ noopt ons, die ons voor God en menschen weten zwak van moed en klein van krachten, maar die vrijmoedigheid gevonden hebben in Jezus' opdracht om Zijn getuigen te zijn, om in korte woorden even publiek als genoemde „verklaring en oproep“ deze op grond van Gods geopenbaarden wil te weerleggen en tegelijkertijd ten overstaan van de Hooge Overheid getuigenis af te leggen van onze gedachten in dezen.

Tot het laatste moeten wij wel overgaan, daar bij zwijgen ten onrechte de indruk gewekt zou worden, alsof deze „verklaring en oproep“ zou vertolken de gedachten van de in Indië levende Christenheid.

Ter weerlegging van de gewraakte „verklaring en oproep“ meenen wij het volgende naar voren te moeten brengen:

1. Herhaaldelijk wordt in deze verklaring gesproken over „diepe bezorgdheid“ zich „ernstig verontrust gevoelen“ en „zeer bevreesd zijn“. Nu wordt reeds gezegd, dat vrees een slechte raadgeefster is. Maar naar Gods Woord wordt de Christen, daar het in strijd is met het rustige geloofsvertrouwen in God, zijn Vader in de Hemelen, vermaand tegen deze ongelooftige gemoedsuitingen te strijden. Wij citeren b.v.: „Wat buigt gij U neder, o mijne ziel, en wat zijt gij onrustig in mij? Hoop op God!“ (Ps. 42:6), en „Vrees niet, geloof alleen!“ (Lucas 8:50), „Weest in geen ding bezorgd!“ (Phil. 4:6).

Indien de onderteekenaars naar hun belijdenis (art. 13 N.G.B.) betuigd hadden: „Wij gelooven, dat die goede God... alle dingen (ook de ontwikkeling van de Indische gebeurtenissen) ... naar Zijn heiligen wil alzo voort en regeert, dat in deze wereld niets geschiedt zonder Zijn ordinantie...“, zouden alle nu neergeschreven bezorgde gedachten ingetrokken en door het geloof overwonnen zijn geworden.

2. Een Schriftgetrouw geloovige weet zich — alléén in Christus' kracht — onbevreesd voor eventuele gevolgen van een gewapend optreden, mits hij overtuigd is van het rechtmatig karakter van deze actie. De bezorgdheid voor een duurzame goede verstandhouding met de inheemse bevolking (waaronder ook Christenen) smelt als was voor de zon, wanneer zelfs de meest straffe hanteering van het zwaard der Overheid in dienst staat van het recht. Aan de handhaving van het recht — de overheidsfunctie bij uitnemendheid — verbindt God in belovenden vorm steeds groote zegeningen. Zoo zegt God tot Israëlitische overheidspersonen met het oog op een gunstige ontwikkeling van de buitenlandsche betrekkingen: „Die tot den goddelooze (strafwaardige) zegt: Gij zijt rechtvaardig, dien zullen de volken vervloeken, de natiën zullen hem gram zijn“ (Spr. 24:24) en in verband met de binnenlandsche vrede: „maar voor degenen, die hem bestraffen, zal lieflijkheid zijn, en de zegen des goeds zal op hen komen“ (vers 25).

Zoo valt en voor de Hooge Overheid, die als dienaar van Gods aan Zijn ordinantie onderworpen is, en voor de onderteekenaars van deze „verklaring en oproep“ onder passeering van de mogelijke gevolgen, die wij aan God moeten overlaten, slechts te onderzoeken, of het politieke optreden, dat sinds 21 Juli j.l. heeft plaats gevonden overeenkomstig het recht was. Aan deze voor een Christen essentiële vraag gaan de onderteekenaars voorbij. Zij spreken van een gewapend conflict dat van Nederlandsche zijde officieel aangeduid wordt als „politiek optreden ter verzekering van recht en veiligheid“, daaraan toevoegende, dat talloze „Indonesiërs“, waaronder ook vele Christenen, dit beschouwen als een „koloniale oorlog“.

Hoewel niet onduidelijk is, welke suggestie zij bij de lezers wenschen te wekken, wordt — en dat is in hun betoog een zonde voor God — officieel buiten beschouwing gelaten de vraag, of hier recht geschied is. Zou het antwoord op deze vraag voor hen ontkennend moeten luiden, dan was het, nu ongeveer 14 dagen geleden, hun roeping van Godwege geweest via de geschikte organen op de verschuldigde eerbiedige wijze deze gevoelens aan de Hooge Overheid kenbaar te maken. Erkent men echter het rechtmatig karakter van deze politieke actie, dan worden reeds verkeerde bezorgdheidsverklaringen onder het licht van Gods Woord ook nog hierdoor veroorzaakt en dus krachteloos gemaakt, omdat daarin tot uitdrukking komt twijfel aan de vervulling van de beloften, welke God verbindt aan het van overheidswege handhaven van het recht.

3. Voormelde bezorgdheden, onrust en uitingen van vrees zien wij bovendien beïnvloed door de meermalen naar voren tredende wensch om de politieke situatie heden ten dage te vereenzelvigen met die, welke pas over eenigen tijd in het uitzicht gesteld is (1 Jan. 1949 of later). Daarmede treden de onderteekenaars, welke anderen verwijten: „dogmatisme“, „hoogmoed“, „eigengerechtigheid“, „materialisme“, „politiek spel“ enz. enz., geheel en al buiten hun bevoegdheid als onderdaan. In feite komt hun — wij schromen het niet te noemen — revolutionair schrijven neer op een „de wet lezen“ aan de Hooge Overheid. Terwijl Hare Majesteits regering door Hare vertegenwoordigers in den Veiligheidsraad uitdrukkelijk, en, o.i. terecht, doet vaststellen, dat de soevereiniteit over Ned. Oost-Indië nog steeds bij Haar berust, hetgeen ook overeenstemt met het niet de jure erkennen van de zgn. „Republiek“ en, historisch bezien, ook door geen van de onderteekenaars vóór den oorlog tegen Japan openlijk tegengesproken is, wordt het onmiddellijk hervatten der besprekingen noodzakelijk geacht ter erkenning en directe realisering van een politieke vrijheid in en zelfstandigheid van een zgn. „republiek“, die naar onze vaste overtuiging uit een opstand tegen dat soevereine gezag ontstaan is.

Waar Hare Majesteits' Regering onder allerlei moeilijke omstandigheden beoogt te streven naar een vorm van geleidelijke en verantwoorde zelfstandigheidsverleening, loopen deze 14 „werkers in den arbeid van Kerk en Zending“ de Hooge Overheid ver vooruit door nu reeds directe prijsgeving van soevereiniteit (dus van verantwoordelijkheid) te proclameeren als eisch van „waarheid, gerechtigheid en naastenliefde“. Zij ondernemen daardoor in niet geringe mate het gezag van de Hooge Overheid.

4. Wat de oproep betreft tot gebed, deemoed, vergevingsgezindheid, liefde enz., we moeten helaas constateren, dat deze krachteloos zal blijven, zolang de betrokkenen voorbijgaan aan de vraag naar de recht-

matigheid van de politieke actie en hun gedachten laten beheerschen door verontrustheid, bezorgdheid en vrees voor eventuele gevolgen, waarin God krachtens Zijn belofte Overheid en onderdaan niet zal teleurstellen, indien deze actie dienstbaar is aan de handhaving van Zijn recht (Spr. 28:9).

Tenslotte willen wij, daartoe genoopt door genoemde „verklaring en oproep“ in het kort ten overstaan van de Hooge Overheid betuigen:

a. dat onvolkomenheden in de uitoefening van de overheidstaak voor onderdanen, waaronder Soekarno en de zijnen, nimmer een gewettigde reden vormen om hun gehoorzaamheid aan deze door God over hen gestelde overheid op te zeggen (Rom. 13:1—7, 1 Sam. 8:10—22, Jer. 27:2—8);

b. dat, al moge tijdelijk de over Soekarno en de zijnen gestelde overheid niet in de mogelijkheid zijn geweest hun gezag (ook met sancties) te doen gelden, dat gezag daarom niet vervalt; immers wie de overheid weerstaat, weerstaat de instelling Gods en God is steeds aanwezig (Rom. 13:2, zie ook J. Calvijn, Institutie IV, XX, 23); een uitgestelde bestraffing doet bovendien de strafwaardigheid niet verdwijnen (1 Kon. 2:5 en 6); indien niet, zoo zouden in Nederland de politieke delinquenten vrij uitgaan;

c. dat wij, nu en op deze plaats erkennen de soevereiniteit van Hare Majesteits' regering over deze landen (Dan. 2:37 b.v.), van harte onze instemming betuigen met de politieke actie tegen onderdanen of groepen onderdanen, die in verzet kwamen, zoodat geldend wordt: „Maar indien gij kwaad doet, vrees dan; want zij (de overheid) draagt het zwaard niet tevergeefs; zij staat immers in den dienst van God, als wreester, om hem, die kwaad bedrijft, te straffen“ (Rom. 13:4);

d. dat wij van harte hopen en God, onzen Hemelschen Vader zullen blijven bidden, dat Hij de zoowel internationale als nationale omstandigheden, welke geheel in Zijn hand liggen, dusdanig moge vormen, dat deze door de Hooge Overheid ondernomen actie in dienst van het recht en ter handhaving van 't gezag voortgezet kan worden, terwijl wij anderzijds na het herstel der rechtsorde Hare Majesteits' Regering wijsheid van boven toebidden, om zonder concessies aan revolutionaire tendenzen ook aan die deelen van den Archipel, waarin het onrechtmatige verzet zich openbaarde, die politieke bevoegdheden toe te kennen, die Zij in haar verantwoordelijkheid aan den Koning der Koningen verantwoord acht.

W.G. + A. ALGRA.
— P. VAN BOLHUIS.
— Dr L. A. F. GODSCHALK.
— Mr C. C. VAN HELSDINGEN.
— W. NUGTEREN.
+ Ds J. ORANJE.
— Dr C. M. E. VAN SCHELVEN.
— W. VAN VEELEN.
— A. VELLINGA.
+ Mr G. VISSER.
— C. C. DE VRIES.
+ Mr H. H. J. DE VRIES.

Batavia, 9 Augustus 1947.

Correspondentie-adres: Dr L. A. F. Godschalk, van Heutboulevard 5, Batavia“.

Als we dit getuigenis hebben gelezen worden we stil. Dit is geen „politiek“; geen handige zet op het politieke schakbord; geen scherpzinnige uiteenraffeling van argumenten; geen „nationaal“ getuigenis, waar alle goede vaderlanders mee kunnen instemmen; geen zich plaatsen op het welbekende, maar tegelijk imaginaire „gemeene-gratie-standpunt“.

Dit is alleen maar een profetisch getuigen, een belijden van het Woord Gods in de concrete politieke situatie, zooals we tot nu toe in de christelijke pers in Nederland steeds hebben gezocht, maar nooit hebben gevonden.

Dit woord zal en moet weerklank vinden in de harten van allen, die werkelijk voor God en zijn woord beven.

Maar het zal ook het verwerpen van Gods Woord duidelijker openbaar maken.

Laat ons gebed opgaan voor deze mannen, opdat hun profetisch woord moge blijve klinken, in steeds toenemende kracht!

N.B. De met een + aangeduide personen zijn lid van de synodaal-Gereformeerde Kerk. De met een — gemerkte lid van de Geref. Kerk (onderhoudende art. 31) van Batavia.

C. V.

WAT HEEFT DE SCHILDERKUNST ONS TE ZEGGEN?

II.

De ontwikkelde leek, en ik zal het niet ver mis hebben als ik de meeste lezers daaronder reken, heeft een hem opgedrongen impressionistische wijze van zien, ondanks het feit, dat de bloeitijd van het impressionisme tot het verleden behoort.

Het impressionisme heeft in ons land vele en uitstekende vertegenwoordigers gehad. Ik behoeft maar te herinneren aan de Marissen, Jozef Israëls, Weissenbruch, Breitner 1857—1923 en zoovele anderen.

Meen nu echter niet, dat de hedendaagsche leek door de oogen van deze illustere mannen kijkt!

De zaak is gecompliceerder.

Het impressionisme lag ons Nederlanders goed, eensdeels doordat het voortbouwde op de verworvenheden van onze beroemde schilders van de Gouden

Eeuw, a landje stigde. ten nevgeloude

Hoofd werkt, C der obje neerd sp

Of he sche mo ger, eer artiest. te geve artistiek

Een h intérieu als een l en word van god De ku plm. 18' schillig of op h hoofdrol positie-e

De ku schen, h zoals h In de woonlijk de omri wereld i waarden, visueel e een „sch

Nu he een betre bedelaar, Het ber kiasht.

De ver gende la verhaalt en een l bruch. H hebben a verschi link (He schildert Meen

houdt ter hier lout gereerd d.w.z. nu

Van li en herha het schil werpen, i

Dat de leerd zijn zijn de m schanphe klompen eigen lan er in als

Bedenk die alleer niertje, o zichtjes.

Er kwi vang los. gerust m in den ko looze pro merkwaa voor de t zaak, dit

Het im zuiver pic tie van a ten maak houdloos

Het ge molen an het even de pictur kennis en

Men bel den leek een tocht pen, tot v dank zij h

De imp en begru tinnen pot pen omge subtielste

De tech leger van het onein in staat w

Niets g schepje... Een opl digheid n